

השובר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

(א) ז"ל ב קברו (ב) ז"ל
(ג) א מתי פ"ו מהל'
שמיטין הל"י י"ג
יב ב מתי פ"ו מהל'
מחלות אסורות
הלכה טו ט"ו ש"ע י"ד ס'
ק"ג סוף פ'
יג ג מתי פ"ו מהל'
מסדרין הלכה ט'
יד ד מתי פ"ח מהל'
שמיטה הלכה כ'

העלה לי פירות לירושלים לחלק. שהטול שם חלק זהה לאסור לפרוע חובו ממעשר שני ומוכר מעשר שני והרבה משניות מוכיחות במסכת מעשר שני לאסור לעשות סחורה במעשר שני ומסתבר דכל מידי דלא מתחלל עליו זהו סחורה האסורה בו ואינו מתחלל אלא על דבר אכילה ושמה כדתנן (מע"ש פ"ב מ"א) מעשר שני ניתן לאכילה שמה וסיכה וקשה דהא תנן בסוף פ"ק דמעשר שני אין לוקחין ממשות מעשר שני צמחה טמאה (ומעשר כו' משמע הא מלבושין מותרין ועוד תנן התם פ"ה מ"ג) ולא נתיימנו למת ליקח לו ארון ותכריכין הא (לאו) [לחין] דומיא דמת מותר ויש לומר דכל אותם משניות המעירות היינו מן המורה אבל רבנן אסרו כל עניני סחורה לפי שמהו דבר לעשות ממנו שלמים ואסרו גם לפרוע בו שטר הפועלים והא דליתא בירושלמי שאסור ג"כ לתי דומיא דמת ומסיק לה מקרא אסתמחא בעלמא הוא ור' יהודה היה מקשה על זה דלמרינן בפרק בכל מעשרין (פירושין דף טו:) מקרא דונתמה הכסף דדריש כללי ופרטי ולא מרבינן אלא פרי מפרי וגדולי קרקע לאכילה אבל דבר שאינו של אכילה לא אשכחן דליתרבי לכן נראה לפרש דכל מקום שזמניו היתר ליקח ממנו שטר דבר היינו ליתות מעות נקדושת מעשר ביד הלוקח כמו גבי שביעית פ' לולב הגזול (סוכה דף מה.) מי שיש לו סלע של שביעית כו' דנתיבן שמהא שביעית ביד הלוקח וכי"ט שזמניו איסור מקח במעשר היינו דרך מילול ליתות המעות חולין ביד הלוקח:

העלה לי פירות הללו לירושלים לחלק אבל אומר לו העלם לאוכלם ולשתותם בירושלים ונתנן זה לזה מתנה של חנם ורבה אמר לעולם דקדוש בקדושת שביעית ודקא קשיא לך פועל "פועל דלא נפיש אגריה לא קנסוהו רבנן חמרין דנפיש אגריהו קנסו רבנן בהו ומתני' חומרא דדיין נסך שאני: איבעיא להו שברו לסתם יינן מהו מי אמר' כיון דאיסורא חמור כדדיין נסך שברו נמי איסור או דלמא הואיל וזומאיתו קיל אף שברו נמי קיל תא שמע דההוא גברא דאגר ארביה לסתם יינן יהבו ליה חיטי באגרא אתא לקמיה דרב חסדא א"ל זיל קליניהו וקברינהו (בבבב) ולימא ליה בדריניהו אתו בהו לודי תקלה וליקליניהו וליבדריניהו דלמא מובלי בהו ולקבריניהו בעינייהו מי לא יתנן איהו אחד שנסקל בה ואחד עין שנתלה עליו ואחד סייף שנהרג בו ואחד סודר שנהגק בו כולם נקברים עמו התם דקא קברי בבי דינא מוכחא מילתא דהרוגי בית דין יניחו הכא לא מוכחא מילתא אימר אינש גב ואייתי לקברא הכא רבי רבי ינאי זפי פירי שביעית מעניינים ופרעו להו בשמינית אתו אמרו ליה לרבי יוחנן אמר להו דיאות הן עבדין וכנגדן באתנן מותר דתניא נתן לה ולא בא עליה בא עליה ולא נתן לה אתננה מותר נתן לה ולא בא עליה פשיטא כיון דלא בא עליה מתנה בעלמא הוא דיהיב לה ותו בא עליה ולא נתן לה הא לא יהיב לה ולא מידי וכיון דלא נתן לה מאי אתננה מותר אלא הכי קאמר נתן לה ואחר כך בא עליה או בא עליה ואחר כך נתן לה אתננה מותר נתן לה ואחר כך בא עליה לבי בא עליה ליחול

יא א מתי פ"ו מהל'
שמיטין הל"י י"ג
יב ב מתי פ"ו מהל'
מחלות אסורות
הלכה טו ט"ו ש"ע י"ד ס'
ק"ג סוף פ'
יג ג מתי פ"ו מהל'
מסדרין הלכה ט'
יד ד מתי פ"ח מהל'
שמיטה הלכה כ'

הגהות הר"ב

(א) תוס' ד"ה חמין וכו' פ' דרוחין: (ב) ד"ה חתי לטובי וכו' מותר בנביא. י"ב נקט נביא לומר דלפ"ג דהו"ו זבל גמור שהעלן הושעין ועשין זבלן שרי לרבי יוסף ומתירין [יש לחוש דבברי רבנן] דלרבנן אף בשוק חורה לזוח שהוא דבר מועט ולא אחו לזבל בו נמי יש לחוש: (ג) ד"ה ולקברינהו וכו' אינש גב ואייתי וקברם הלא וכן דרך עמה לקבור בבורות ולאחר שנעשו עפרה אין לחוש שמה יקחם לזבל בהם דאין דרך לחטט אחר הקברים משום זבל ונראה שר"י לקבץ מעט עומק הס"ד וכו' ועל מכות וכן דרך עמה י"ב כלומר כיון שגם עמה רגילות הוא שמעמינן וקובינן חמין ושאר מצוה צבורות משא"כ כבר ושער אי"כ שפיר קאמר מלמדא דבחיטי לא מוכחא מילתא אח"כ הקשו המוספות דמה מועיל דקליניהו וקברינהו אחי איכא ליתיה שמה יקחם לזבל בהם ומישיבין י"ב דאין דרך לחטט וכו' אח"כ תבטו ונראה וכו' כלומר דנראה להחמיר שמה יבואו לחטט אחריהם ולכן צריך לקבץ מעט ואפשר דה"ה צבאר ושער יש להחמיר פן יבואו לחטט לאחר שנעשו זבל: (ד) ד"ה חתי וכו' בשמינית פרש"י אשתמחא: (ה) ד"ה יאות הן עבדין פרש"י דכיון וכו' אח"כ נתן לה אתננה דלמנה מותר כיון שלא היה לה חלק לאסור:

נתן לה חלק זהה לאסור לפרוע חובו ממעשר שני ומוכר מעשר שני והרבה משניות מוכיחות במסכת מעשר שני לאסור לעשות סחורה במעשר שני ומסתבר דכל מידי דלא מתחלל עליו זהו סחורה האסורה בו ואינו מתחלל אלא על דבר אכילה ושמה כדתנן (מע"ש פ"ב מ"א) מעשר שני ניתן לאכילה שמה וסיכה וקשה דהא תנן בסוף פ"ק דמעשר שני אין לוקחין ממשות מעשר שני צמחה טמאה (ומעשר כו' משמע הא מלבושין מותרין ועוד תנן התם פ"ה מ"ג) ולא נתיימנו למת ליקח לו ארון ותכריכין הא (לאו) [לחין] דומיא דמת מותר ויש לומר דכל אותם משניות המעירות היינו מן המורה אבל רבנן אסרו כל עניני סחורה לפי שמהו דבר לעשות ממנו שלמים ואסרו גם לפרוע בו שטר הפועלים והא דליתא בירושלמי שאסור ג"כ לתי דומיא דמת ומסיק לה מקרא אסתמחא בעלמא הוא ור' יהודה היה מקשה על זה דלמרינן בפרק בכל מעשרין (פירושין דף טו:) מקרא דונתמה הכסף דדריש כללי ופרטי ולא מרבינן אלא פרי מפרי וגדולי קרקע לאכילה אבל דבר שאינו של אכילה לא אשכחן דליתרבי לכן נראה לפרש דכל מקום שזמניו היתר ליקח ממנו שטר דבר היינו ליתות מעות נקדושת מעשר ביד הלוקח כמו גבי שביעית פ' לולב הגזול (סוכה דף מה.) מי שיש לו סלע של שביעית כו' דנתיבן שמהא שביעית ביד הלוקח וכי"ט שזמניו איסור מקח במעשר היינו דרך מילול ליתות המעות חולין ביד הלוקח:

העלה לי פירות הללו לירושלים לחלק אבל אומר לו העלם לאוכלם ולשתותם בירושלים ונתנן זה לזה מתנה של חנם ורבה אמר לעולם דקדוש בקדושת שביעית ודקא קשיא לך פועל "פועל דלא נפיש אגריה לא קנסוהו רבנן חמרין דנפיש אגריהו קנסו רבנן בהו ומתני' חומרא דדיין נסך שאני: איבעיא להו שברו לסתם יינן מהו מי אמר' כיון דאיסורא חמור כדדיין נסך שברו נמי איסור או דלמא הואיל וזומאיתו קיל אף שברו נמי קיל תא שמע דההוא גברא דאגר ארביה לסתם יינן יהבו ליה חיטי באגרא אתא לקמיה דרב חסדא א"ל זיל קליניהו וקברינהו (בבבב) ולימא ליה בדריניהו אתו בהו לודי תקלה וליקליניהו וליבדריניהו דלמא מובלי בהו ולקבריניהו בעינייהו מי לא יתנן איהו אחד שנסקל בה ואחד עין שנתלה עליו ואחד סייף שנהרג בו ואחד סודר שנהגק בו כולם נקברים עמו התם דקא קברי בבי דינא מוכחא מילתא דהרוגי בית דין יניחו הכא לא מוכחא מילתא אימר אינש גב ואייתי לקברא הכא רבי רבי ינאי זפי פירי שביעית מעניינים ופרעו להו בשמינית אתו אמרו ליה לרבי יוחנן אמר להו דיאות הן עבדין וכנגדן באתנן מותר דתניא נתן לה ולא בא עליה בא עליה ולא נתן לה אתננה מותר נתן לה ולא בא עליה פשיטא כיון דלא בא עליה מתנה בעלמא הוא דיהיב לה ותו בא עליה ולא נתן לה הא לא יהיב לה ולא מידי וכיון דלא נתן לה מאי אתננה מותר אלא הכי קאמר נתן לה ואחר כך בא עליה או בא עליה ואחר כך נתן לה אתננה מותר נתן לה ואחר כך בא עליה לבי בא עליה ליחול

יא א מתי פ"ו מהל'
שמיטין הל"י י"ג
יב ב מתי פ"ו מהל'
מחלות אסורות
הלכה טו ט"ו ש"ע י"ד ס'
ק"ג סוף פ'
יג ג מתי פ"ו מהל'
מסדרין הלכה ט'
יד ד מתי פ"ח מהל'
שמיטה הלכה כ'

הגהות מהר"ב

רנשבורג
א' תוס' ד"ה חתי וכו' שביעית וכו' יבולין עניינים לאכול לכו"ע דתניא בתוספתא. י"ב תמה דמשנה שלימה היא במס' שביעית פ"ט מ"ח וע"ש בתרי"ט ד"ה ר"י דההמ"ב גרסין אין איבולין דבריו י"ב תוס' לא גרסו הכי ד"ה אין אמרו לכו"ע איבולין נגד המשנה ומה גם שהתוס' בפסחים נ"ג ע"ב ד"ה מתבארין גרסין כדירשמו ע"ש י"ג:

נתן לה חלק זהה לאסור לפרוע חובו ממעשר שני ומוכר מעשר שני והרבה משניות מוכיחות במסכת מעשר שני לאסור לעשות סחורה במעשר שני ומסתבר דכל מידי דלא מתחלל עליו זהו סחורה האסורה בו ואינו מתחלל אלא על דבר אכילה ושמה כדתנן (מע"ש פ"ב מ"א) מעשר שני ניתן לאכילה שמה וסיכה וקשה דהא תנן בסוף פ"ק דמעשר שני אין לוקחין ממשות מעשר שני צמחה טמאה (ומעשר כו' משמע הא מלבושין מותרין ועוד תנן התם פ"ה מ"ג) ולא נתיימנו למת ליקח לו ארון ותכריכין הא (לאו) [לחין] דומיא דמת מותר ויש לומר דכל אותם משניות המעירות היינו מן המורה אבל רבנן אסרו כל עניני סחורה לפי שמהו דבר לעשות ממנו שלמים ואסרו גם לפרוע בו שטר הפועלים והא דליתא בירושלמי שאסור ג"כ לתי דומיא דמת ומסיק לה מקרא אסתמחא בעלמא הוא ור' יהודה היה מקשה על זה דלמרינן בפרק בכל מעשרין (פירושין דף טו:) מקרא דונתמה הכסף דדריש כללי ופרטי ולא מרבינן אלא פרי מפרי וגדולי קרקע לאכילה אבל דבר שאינו של אכילה לא אשכחן דליתרבי לכן נראה לפרש דכל מקום שזמניו היתר ליקח ממנו שטר דבר היינו ליתות מעות נקדושת מעשר ביד הלוקח כמו גבי שביעית פ' לולב הגזול (סוכה דף מה.) מי שיש לו סלע של שביעית כו' דנתיבן שמהא שביעית ביד הלוקח וכי"ט שזמניו איסור מקח במעשר היינו דרך מילול ליתות המעות חולין ביד הלוקח:

העלה לי פירות הללו לירושלים לחלק אבל אומר לו העלם לאוכלם ולשתותם בירושלים ונתנן זה לזה מתנה של חנם ורבה אמר לעולם דקדוש בקדושת שביעית ודקא קשיא לך פועל "פועל דלא נפיש אגריה לא קנסוהו רבנן חמרין דנפיש אגריהו קנסו רבנן בהו ומתני' חומרא דדיין נסך שאני: איבעיא להו שברו לסתם יינן מהו מי אמר' כיון דאיסורא חמור כדדיין נסך שברו נמי איסור או דלמא הואיל וזומאיתו קיל אף שברו נמי קיל תא שמע דההוא גברא דאגר ארביה לסתם יינן יהבו ליה חיטי באגרא אתא לקמיה דרב חסדא א"ל זיל קליניהו וקברינהו (בבבב) ולימא ליה בדריניהו אתו בהו לודי תקלה וליקליניהו וליבדריניהו דלמא מובלי בהו ולקבריניהו בעינייהו מי לא יתנן איהו אחד שנסקל בה ואחד עין שנתלה עליו ואחד סייף שנהרג בו ואחד סודר שנהגק בו כולם נקברים עמו התם דקא קברי בבי דינא מוכחא מילתא דהרוגי בית דין יניחו הכא לא מוכחא מילתא אימר אינש גב ואייתי לקברא הכא רבי רבי ינאי זפי פירי שביעית מעניינים ופרעו להו בשמינית אתו אמרו ליה לרבי יוחנן אמר להו דיאות הן עבדין וכנגדן באתנן מותר דתניא נתן לה ולא בא עליה בא עליה ולא נתן לה אתננה מותר נתן לה ולא בא עליה פשיטא כיון דלא בא עליה מתנה בעלמא הוא דיהיב לה ותו בא עליה ולא נתן לה הא לא יהיב לה ולא מידי וכיון דלא נתן לה מאי אתננה מותר אלא הכי קאמר נתן לה ואחר כך בא עליה או בא עליה ואחר כך נתן לה אתננה מותר נתן לה ואחר כך בא עליה לבי בא עליה ליחול

יא א מתי פ"ו מהל'
שמיטין הל"י י"ג
יב ב מתי פ"ו מהל'
מחלות אסורות
הלכה טו ט"ו ש"ע י"ד ס'
ק"ג סוף פ'
יג ג מתי פ"ו מהל'
מסדרין הלכה ט'
יד ד מתי פ"ח מהל'
שמיטה הלכה כ'

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

16 וקדושים ו.י. (ב) דבריו
היו ימים, (א) וכמויות פד:
נעין יא: (ד) נפיק
דקדושו פלג, (ה) לגי
מחרים הכל ד"ה.

גליון הש"ס

נב" דאורחיה לאקופי
קני. ע"י חידושי הרשב"א
נעין דף י"ג ד"ה אמר
לממיר:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קנה
הגותו את נכסיו על זה:
(ב) תוס' ד"ה (בע"מ)
ואינו חושש כי קנו כל
נכסיו: (א) בא"ד בשעת
הפדונו אלא בגון
הקדים לו דינר לזכות:
(ד) ד"ה כשהקדים וכו'
ליפלוג וליתני בדידה
בד"ה כשהקדים: (ה) ד"ה
אין עוררין וכו' א"ל ר'
יוסי לא תנין מחני' אלא
דברים:

מוסף רש"י

מד"ן ערב. ממה שמצינו
במורה שהערב מתשעבד
למלוה אפי' יטולן ללמוד
(קדושים ו.י.)

לא משום שביעית ולא משום מעשר ולא משום יין נסך ואם אמר להם צאו ואכלו ואני פורע צאו ושתו ואני פורע הושש משום שביעית ומשום מעשר ואני פורע דמי איסור קא פרע הכא נמי כי קא פרע דמי איסור קא פרע תרגמה רב חסדא בחנוני המקיפו דמשתעבד ליה דכיון דאורחיה לאקופי קני ליה דינר גביה אבל חנוני שאין מקיפו מאי מותר או הכי ארתני צאו ואכלו בדינר זה צאו ושתו בדינר זה ליפלוג וליתני בדידה במה דברים אמורים בחנוני המקיפו דמשתעבד ליה אבל חנוני שאין מקיפו מותר ועוד חנוני שאין מקיפו מי לא משתעבד והאמר רבא "האומר לחבירו תן מנה לפלוני ויקנו כל נכסאי לך קנה מד"ן ערב אלא אמר רבא לא שנא מקיפו ולא שנא שאין מקיפו אע"ג דמשתעבד ליה כיון דלא מייחד שיעבודיה לא מיתסר אלא הכא אמאי הושש משום שביעית הא לא מייחד שיעבודיה הכא אמר רב פפא כגון שהקדים לו דינר אמר רב כהנא אמריתיה לשמועתא קמיה דרב וביד מנהרדעא א"ל אי הכי ארתני צאו ואכלו ושתו ואני פורע צאו ואכלו ושתו ואני פורע מוחשב מיבעי ליה א"ל תני צאו ואני מחשב רב אשי אמר כגון שנמל ונתן ביד א"ל רב יומר לרב אשי אי הכי ארתני צאו ואכלו ושתו טלו ואכלו טלו ושתו מיבעי ליה א"ל תני טלו ואכלו טלו ושתו ויתב רב נחמן ועולא ואבימי בר פפי וריתב רבי חייה בר אמי גבייהו ויתבי וקא מיבעיא להו שכרו לשבור ביין נסך מהו מי אמרינן כיון דרוצה בקיומו אסור או דלמא כל למעוטי תיפלה שפיר דמי אר"ג יישבור ותבא עליו ברכה לימא מסייע ליה יאין עוררין עם העובר כוכבים בכלאים אבל

טעמא דבריייתא משום שיעבודא ונמקיפו דאפילו אין מקיפו איכא שיעבודא ומיהו לדבי ר' ינאי לא תקשי דבין מקיפו בין אין מקיפו אע"ג דמשעבדי ליה. נכסיה לשלומי: כיון דלא מייחד שיעבודיה. שלא ייחד לו מיד מעות לכך לאו חליפין ניהו ולא מיתסר: ה"ג והכא אמר רב פפא ולא גרסינן אלא הכא דקני חושש אמר רב פפא: כשהקדים לו. בעל הבית דינר לחנוני קודם ששלח אלו להשתחא מדבעל הבית קאכלי ואיסורא ידידיה הוא: ואני פורע. הא כבר פרע: ואני מחשב מצעי ליה. אני אעשה לו חשבון ממה שהקדמתי לו: שנסא. מיד החנוני ונתן להם להשתחא איהו ספי' להו איסורא ולאו משום פדונו דלחחר זמן הוא אלא דקננהו במשיכה ואשתכח שלקח יין נסך והשקהו לפועלו. אבל הנך דבי רבי ינאי כי שקלי פידי שעת היתר הוא וכי פדונו לחחר זמן נעשת איסור שביעית לאו חליפין ניהו לאתפוס: און. משמע שאינו הולך עמהן: לשבור ביין נסך. לשבר תבין ולשפון את היין: מהו. שיהא שכרה מותר: מי אמרינן כיון. דישאל זה רובה בקיומן של חיותו האלו שלא ישתכרו עכשיו מאליהם עד שיצטרם הוא ויטול שכרם אסור: אין עוררין. אין חופרין: אבל

טעמא דבריייתא משום שיעבודא ונמקיפו דאפילו אין מקיפו איכא שיעבודא ומיהו לדבי ר' ינאי לא תקשי דבין מקיפו בין אין מקיפו אע"ג דמשעבדי ליה. נכסיה לשלומי: כיון דלא מייחד שיעבודיה. שלא ייחד לו מיד מעות לכך לאו חליפין ניהו ולא מיתסר: ה"ג והכא אמר רב פפא ולא גרסינן אלא הכא דקני חושש אמר רב פפא: כשהקדים לו. בעל הבית דינר לחנוני קודם ששלח אלו להשתחא מדבעל הבית קאכלי ואיסורא ידידיה הוא: ואני פורע. הא כבר פרע: ואני מחשב מצעי ליה. אני אעשה לו חשבון ממה שהקדמתי לו: שנסא. מיד החנוני ונתן להם להשתחא איהו ספי' להו איסורא ולאו משום פדונו דלחחר זמן הוא אלא דקננהו במשיכה ואשתכח שלקח יין נסך והשקהו לפועלו. אבל הנך דבי רבי ינאי כי שקלי פידי שעת היתר הוא וכי פדונו לחחר זמן נעשת איסור שביעית לאו חליפין ניהו לאתפוס: און. משמע שאינו הולך עמהן: לשבור ביין נסך. לשבר תבין ולשפון את היין: מהו. שיהא שכרה מותר: מי אמרינן כיון. דישאל זה רובה בקיומן של חיותו האלו שלא ישתכרו עכשיו מאליהם עד שיצטרם הוא ויטול שכרם אסור: אין עוררין. אין חופרין: אבל

טעמא דבריייתא משום שיעבודא ונמקיפו דאפילו אין מקיפו איכא שיעבודא ומיהו לדבי ר' ינאי לא תקשי דבין מקיפו בין אין מקיפו אע"ג דמשעבדי ליה. נכסיה לשלומי: כיון דלא מייחד שיעבודיה. שלא ייחד לו מיד מעות לכך לאו חליפין ניהו ולא מיתסר: ה"ג והכא אמר רב פפא ולא גרסינן אלא הכא דקני חושש אמר רב פפא: כשהקדים לו. בעל הבית דינר לחנוני קודם ששלח אלו להשתחא מדבעל הבית קאכלי ואיסורא ידידיה הוא: ואני פורע. הא כבר פרע: ואני מחשב מצעי ליה. אני אעשה לו חשבון ממה שהקדמתי לו: שנסא. מיד החנוני ונתן להם להשתחא איהו ספי' להו איסורא ולאו משום פדונו דלחחר זמן הוא אלא דקננהו במשיכה ואשתכח שלקח יין נסך והשקהו לפועלו. אבל הנך דבי רבי ינאי כי שקלי פידי שעת היתר הוא וכי פדונו לחחר זמן נעשת איסור שביעית לאו חליפין ניהו לאתפוס: און. משמע שאינו הולך עמהן: לשבור ביין נסך. לשבר תבין ולשפון את היין: מהו. שיהא שכרה מותר: מי אמרינן כיון. דישאל זה רובה בקיומן של חיותו האלו שלא ישתכרו עכשיו מאליהם עד שיצטרם הוא ויטול שכרם אסור: אין עוררין. אין חופרין: אבל

תולה הדבר שאומר קנו (ב) נכסי לך תולה הקנין בדין ערב אלמא משמע שדין ערב הוא שנכסי הערב משתעבדין למלוה בשעת ערבות ולא גופו לבד ולפי טעות האחר נמי יש להוכיח שדין ערב דין ערבות אפי' בענין זה שאמר תן לפלוני מנה ואני פורע לך אלא לא שנא מקיפו ולי"ש אין מקיפו משתעבד וקונה חנוני דינר גביה ואפי' כיון דלא מייחד שיעבודיה לא מיתסר דלא משיב דינר הקניו להם בעניים של ר' ינאי דמי שביעית ומה שנחשב בלאו ואכלו ואני פורע בקונה הפירות והיין והאכלו לפועלו ואע"פ שבמשיכתו לא נתכוונו אלא לזכות בעצמו ואף החנוני נתכוון בדעתו להקנותו לעצמו רק שיחזור על בעל הבית לא בשביל שמשפירע יחשוב דמי הפירות הוא אינם ענין בשעת הפרעון (ב) שהקדים לו דינר לזכות לו בעצמו בדמי הפירות כשיחשב לפועלו וצלא קושיא דתנא היה יכול להקשות כיון דלחחר ממיר דבי ר' ינאי מטעם חנוני שאין מקיפו מה היה ממדע ר' יוחנן היא דלחחר לדבי ר' ינאי אף לפי טעותו שאין משעבד ערב אלא גופו ולא נכסיו אי נמי לא משתעבד אלא במלוה שאינו פוטר המקבל יש שם דין ערבות אבל לא נתון שפוטר המקבל וסומך על חזירו שגולה ליתן לו ויחזור עליו ולכן לא היו פירות שמינית שפורע ר' ינאי דמי שביעית מ"מ למה לא חשב כחשקן שכן ביאה אע"פ שלאחר ביאה נותנה לה הלא בשעת ביאה נקנה הטלה בטלה זה במקום שמעות קונות או דקאי במחנה א"כ גם בטלה סתם ישתעבדו נכסיו בשביל הטלה ועוד כי דבר פשוט הוא שכל המקבל מעות מחזירו בשביל שם שיתן לו שנכסיו משועבדין לו דלא גרע ממלוה שהנכסים משתעבדים לו כי אין להחיר שם מטעם חליפי חשקן כדפי' אלא משום הכי אייתי דרשב"א דניחא ליה לאקשווי על מעשה דר' ינאי גופיה יומר מעל הראיה דלחחר:

בשהקדים לו דינר. הא דלא פריך ליפלוג (ו)

בד"ה כשהקדים לו דינר דניחא ליה לאוקומי כולה במקדים: תנ"י ט"ו ואב"ו וט"ו ושתו. ואת' אדמפליג בין דינר זה לדינר סתם לפלוג בין טלו ואכלו ללאו ואכלו י"ל דרישא רבותא קמ"ל דבי אמר להם טלו ואכלו דיינר זה והם נמנו הדינר לחנוני אע"פ שנסא ונתן ביד מותר דאילו אלא שלוחו של חנוני וסיפא רבותא קמ"ל דאע"פ שבשעה שנותן להם האיסור לא קא יהיב לחנוני ולא מידי וס"ד דשלוחמיה דחנוני קעביד קמ"ל כיון שלכנסו הוא פורע איגלאי מילתא שהוא קונה האיסור ומדידיה קאכלי: ויר"ב רב חי"א בר אמי גבייהו. ר"ת היה מדקדק שבכל מקום (א) שהוא אומר ויתב פלוני גבייהו מוזכרו כן לפי שהוא הורה להם דבר חדש וכאן לא דבר רב חי"א בר אמי קמיהו אלא רב נחמן שהשיב להם ואומר כי זה המעשה היה עם אותו דתבנות (דף נג.) אמר להו רב חי"א בר אמי תנינא אשתו ארוסה וכו' ועל אותו דבר הוצרך להתלמד קצת הדברים על סדר המסכתות: א"ן עוררין עם העובר כוכבים בבב"א. רב ר"ת דחק להביא ראיות דכלאים וערלה נוהגין בשל עובדי כוכבים וכולן דחיות הן אך הביא ראיה מההיא דלעיל אסרו גבינות העובדי כוכבים מפני שמעמידין בשרף ערלה ודוחק הוא לומר שמעלה של ישראל הן לוקחין אכן ראיה גדולה הביא ר"ת מירושלמי דסוף ערלה וסוף וקידושוין דתנן מלות התלויות בלחך אין נהגות אלא בלחך חוץ מן הערלה והכלאים ר' אליעזר אומר אף החדש ר' יהודה אלא דברים שנוהגין בישראל עובדי כוכבים חלה בישראל נוהגת ובעובדי כוכבים אינה נוהגת פי' המקשה ס"ל דחלה בזמן הזה דלזרייתא כרענן דפליגי עליה דרב הונא בריה דרב יהושע בפרק שני דתבנות (דף נה.) וס' שמעינן מיהא דערלה וכלאי הכרם וחדש נוהגין בשל עובדי כוכבים ואפי' בחו"ל לדרך שונה בה חדש דקמ"ל נמי בזמנות (סח.) ונע"ע חו"ס קידושין לו: ד"ה כל מנה: (ט) א"ן עוררין עם העובר כוכבים בבב"א. אין לפרש האי כלאים היינו כלאי הכרם ומייתי ראיה מכלאי הכרם דאסרי בהנאה ליון נסך דאסור בהנאה דלמעוטי תיפלה שפיר דמי דא"כ כי מוקי לה כרענן ופריך מאי אריא לעקור אפי' לקיים נמי שרי והלא משתכר הוא בלאיסור הנאה אם הוא מקיים ואין לומר דלחמי שרי לפי שאין

